

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 989 (offentligt)
AMU, Alm. del - bilag 414

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Ved Stranden 8
1061 København K
Tlf. 33 92 59 00
Fax 33 12 13 78
bm@bm.dk
www.bm.dk

- 8 JUNI 2004

Vedlagt sendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 126 af 2. juni 2004 fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg. (Alm. del - bilag 402).

Vores sag
7102-0003

Dette materiale er også sendt pr. e-post.

Claus Hjort Frederiksen

S. Christensen

Beskæftigelsesministerens besvarelse af spørgsmål nr. 126 af 2. juni 2004 fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg (Alm. del - bilag 402).

Spørgsmål nr. 126:

Ministrene bedes oversende talepapirer fra samrådet 2. juni 2004 om samrådsspørgsmål V, X, Y og Z (Servicedirektivet), jf. alm. del - bilag 380.

Vores sag
7102-0003

Svar:

Jeg vedlægger hermed talepapiret til samrådsspørgsmålene V, X, Y og Z fra samrådet 2. juni 2004.

Talepapir - samrådsspørgsmål

Spørgsmål V:

Ministeren bedes redegøre for EU-Kommissionens forslag om et indre marked for tjenesteydelser/serviceydelser samt redegøre for regeringens holdning hertil.

Spørgsmål X:

Ministeren bedes redegøre for med hvilket politisk mandat regeringen hidtil har ageret og fremover vil agere.

(Spørgsmål V og X besvares af økonomi- og erhvervsministeren)

Spørgsmål Y:

Ministeren bedes redegøre for, hvad regeringen påtænker at gøre for at sikre, at der ikke i forbindelse med et eventuelt servicedirektiv skabes et kvalificeret flertal for et indhold af dette direktiv, som kan medvirke til at svække danske overenskomster, den danske arbejdsmarkedsmodel og /eller gældende dansk regulering af serviceydelser udført for modtagere af serviceydelser i Danmark.

(Første del af spørgsmålet besvares af økonomi- og erhvervsministeren)

Spørgsmål Z:

Ministeren bedes redegøre for, hvorledes et eventuelt servicedirektiv eventuelt vil kunne påvirke indhold og praksis i forbindelse med den politiske aftale om adgang til det danske arbejdsmarked efter 1. maj 2004.

Svar:***Indledning***

Som økonomi og erhvervsministeren allerede har sagt, er vi stadig i gang med at undersøge nærmere, hvad direktivforslaget i sin nuværende form vil indebære. Vi har endnu ikke fuld klarhed over direktivet og virkningerne heraf. Det er bl.a. noget, som vi skal have afklaret i de kommende forhandlinger.

Jeg vil vende fokus mod den del af servicedirektivforslaget, som særligt har min interesse, nemlig hvordan servicedirektivet forholder sig til arbejdsmarkedet og den regulering, vi kender på dette område. Dvs. forholdet til den danske overenskomstmodel og udstationeringsdirektivet/loven.

Fra dansk side lægger vi vægt på, at en friere udveksling af tjeneste- og serviceydelser ikke må medføre en øget risiko for social dumping og unfair konkurrence mht. løn- og arbejdsvilkår.

Udstationeringsdirektivet

Man kan spørge, hvorfor er det nu, at udstationeringsdirektivet kommer ind i denne sammenhæng. Det skyldes, at både ser-

vicedirektivforslaget og udstationeringsdirektivet handler om den frie udveksling af tjenesteydelser, og i visse situationer vil begge regelsæt gælde, hvis direktivforslaget vedtages i sin nuværende form.

Forskellen

Forskellen mellem servicedirektivet og udstationeringsdirektivet er kort fortalt, at servicedirektivforslaget omfatter tjenesteydelser i bred forstand, dvs. både den frie etableringsret for tjenesteydere og den frie udveksling af tjenesteydelser, mens udstationeringsdirektivet har fokus på virksomheder, der som led i leveringen af en tjenesteydelse udstationerer medarbejdere.

Lad mig give nogle eksempler

Eksempel 1: To polakker ønsker at etablere en virksomhed i Danmark for at udbyde computerrådgivning. Denne situation vil være omfattet af servicedirektivet. Efter servicedirektivet må der ikke opstilles hindringer for de to polakkers frie etableringsret. For at lette den frie etableringsret skal der bl.a. ifølge servicedirektivforslaget etableres en kvikskranke, der kan lette polakkers adgang til at etablere virksomhed.

Eksempel 2: Et polsk firma skal levere og installere et computersystem til Nordea i Danmark. Til udførelse af opgaven udsender det polske firma to medarbejdere til Nordea i Danmark. Denne situation vil være omfattet af både servicedirektivet og udstationeringsdirektivet.

Service direktivforslaget opstiller et princip om oprindelsesland, der indebærer, at det er oprindelseslandets regler, der gælder og ikke værtslandets. Service direktivet undtager dog (i artikel 17, stk. 5) udstationerings direktivet fra dette princip.

Det betyder, at service direktivet vil vige for udstationerings direktivet i det sidste eksempel.

Kontrol af udstationerede

Service direktivet indeholder også en række bestemmelser om kontrol. Formålet med disse bestemmelser er forenkling, og udgangspunktet er, at kontrollen alene skal foretages af oprindelseslandet.

Service direktivet begrænser derfor i et vist omfang (i artikel 24) værtslandets (i direktivforslaget kaldet udstationeringsmedlemsstaten) mulighed for at føre kontrol med de områder, udstationerings direktivet dækker.

På dette punkt vil der være behov for en nærmere afklaring af, hvilke muligheder værtslandet har for at kunne kontrollere, at udenlandske tjenesteydere/virksomheder lever op til kravene på arbejdsmarkedet i værtslandet.

Jeg lægger stor vægt på, at direktivforslaget ikke kommer til at lægge hindringer i vejen for, at vi kan kontrollere, at de lønmodtagere, som udstationeres til Danmark, får de rettigheder, som de har krav på efter udstationeringsloven. Jeg har forstået,

at der også er andre lande end Danmark, der har en stor interesse i at sikre kontrolmulighederne i udstationeringsdirektivet ikke begrænses. (Jeg tænker her fx på begrænsningen i artikel 24, stk. 1, b og d.)

Overenskomster/den danske arbejdsmarkedsmodel

Jeg lægger afgørende vægt på, at servicedirektivforslaget ikke lægger hindringer i vejen for, at organisationerne fortsat kan søge at få en overenskomst med udenlandske arbejdsgivere, der har medarbejdere udstationeret i Danmark.

Jeg vil gerne understrege, ingen parter – heller ikke regeringen - kan leve med, at direktivforslaget skulle svække danske overenskomster og den danske arbejdsmarkedsmodel.

Jeg kan da heller ikke forestille mig, at det vil ske. Det følger af Traktatens artikel 137, stk.5, at EU ikke kan regulere lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout. Måske er det også det, man prøver at udtrykke i direktivforslaget, når man i flere betragtninger i forslaget nævner, at direktivet ikke har til formål at behandle arbejdsretlige spørgsmål.

Vi skal i de kommende forhandlinger om direktivforslaget arbejde med at få tydeliggjort i teksten. I den forbindelse kunne vi lade os inspirere af udstationeringsdirektivet, hvor vi fx i en betragtning skrev "*dette direktiv berører ikke retstilstanden i medlemsstaterne for så vidt angår retten til kollektive kampskridt*". Men jeg vil samtidig understrege, at det er for tidligt

at lægge sig fast på en formulering, allerede inden forhandlingerne er startet.

Østaftalen

Der er spurgt om servicedirektivforslaget eventuelt vil komme til at påvirke indhold og praksis i forbindelse med aftalen om adgang til det danske arbejdsmarked for de nye EU-lande, Østaftalen.

Mit umiddelbare svar er nej og alligevel.

Aftalen om en overgangsordning i forbindelse med EU-udvidelsen har hjemmel i Tiltrædelsestraktaten for de nye medlemslande.

Tiltrædelsestraktaten for de nye EU-lande giver mulighed for at regulere adgangen til arbejdsmarkedet, og mulighederne omfatter alene den frie bevægelighed af arbejdskraft. Tiltrædelsestraktaten indeholder ikke muligheder for at lave overgangsordninger for den frie etableringsret og for tjenesteydelser. Derfor er tjenesteydelser ikke omfattet af Østaftalen.

Servicedirektivforslaget handler netop om tjenesteydelser. Som det er nævnt tidligere, har direktivforslaget til formål at fjerne hindringer for etableringsfriheden for tjenesteydere og den frie udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstater.

Reguleringen af udstationering af ansatte i forbindelse med fri bevægelighed af tjenesteydelser sker i henhold til udstationeringsloven. Udstationeringsloven gælder både nuværende EU-lande og de nye lande. Det ændrer Østaftalen ikke på.

Når Østaftalen ikke omfatter tjenesteydelser, påvirkes aftalen ikke umiddelbart af servicedirektivforslaget. Men der hvor direktivforslaget alligevel kan få betydning, er i forhold til kontrolforanstaltninger.

Som bekendt er forligspartierne bag aftalen enige om at følge udviklingen efter EU-udvidelsen nøje for at sikre, at der ikke sker omgåelse.

Der vil især blive fokuseret på forebyggelse af illegalt arbejde, proformajob og omgåelse af den frie etableringsret.

Den frie etableringsret er som nævnt ikke omfattet af tiltrædelsestraktatens bestemmelser. Derfor har det været ekstra vigtigt for aftalepartierne at sikre, at meddelelse af opholds- eller arbejdstilladelser til vandrende arbejdstagere ikke forsøges omgået ved fx at benytte enmandsvirksomheder fra de nye EU-lande, hvis der reelt er tale om lønmodtagerforhold.

Lad mig nævne et eksempel:

Eksempel: En murermester i Vejle har afgivet tilbud på bygning af en villa. Murermesteren får opgaven. Murermesteren entrerer med en selvstændig polsk håndværker om tømrerar-

bejdet. Murermesteren sørger for værktøj og øvrige materialer, som den polske håndværker skal bruge. Det er murermesteren, der fører tilsyn og instruerer den polske håndværker i arbejdet.

I eksemplet er der faktorer, som taler for, at den polske håndværker ikke udfører arbejdet som selvstændig, men snarere er ansat som lønmodtager hos murermesteren. Hvis det er tilfældet, skal den polske håndværker efter Østaftalen have en arbejdstilladelse.

Forligspartierne er også enige om at sætte fokus på, om firmaer fra de nye EU-lande bruger udstationering af medarbejdere til at omgå formålet med Østaftalen.

Lad mig nævne et eksempel:

Eksempel: Tre polakker, der arbejder i Danmark, påstås udsendt af en polsk virksomhed, men det viser sig, at der ikke er noget ansættelsesforhold i Polen. Der kan således ikke være tale om en udstationering og de tre polakker skal have arbejdstilladelse efter Østaftalen.

Og så er vi tilbage igen ved dét, jeg sagde tidligere om servicedirektivforslaget: Vi skal vide, hvilke muligheder værtslandet har for at kunne kontrollere.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at servicedirektivet ikke lægger hindringer i vejen for de kontrolforanstaltninger, som er

sat i gang for at forhindre omgåelse via fiktive virksomheder eller for fremover at iværksætte kontrolforanstaltninger overfor brugen af udstationerede medarbejdere.

Afslutning

Jeg håber, at mit svar på samrådsspørgsmålene har vist, at regeringen er overordentlig opmærksom på, at et servicedirektiv ikke må gå ind og forrykke de balancer som grundlaget for, at vi har et både fleksibelt og velfungerende arbejdsmarked i Danmark.